

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Anarquia contra anarquia

La conducta insensata del Govern anant, en plena expansió *incontrolada* de propaganda anarquista, a establir el Control que els obrers pacífics no necessiten *ni volen*, i que als sindicalistes servirà per a tenir subjectes i lligades les indústries i poguer-se-hi esbravar a son pler, farà aplegar al costat dels patrons en la justíssima i urgent resistència, a tothom, inclús a la major part dels treballadors (aquests, almenys en esperit) car tothom vé afectat per la *reforma*, el sentit de la qual es dir als anarquistes que governen els sindicats i que ara podran intervenir les fàbriques: «Apa, minyons tot això és vostre!». Les fàbriques, i les empreses totes, son el pà, i la vida de tota la gent, directament o indirecta, a menys que l'Institut de Reformes Socials tingui el poder taumatúrgic de fer ploure el manà del cel si l'indústria i el comerç es destrueixen en la prova. Doncs estant tothom lligat per la economia industrial és natural, com dic, que tothom s'apresti a la defensa.

Però aquest aixecament general contra l'anarquia encoratjada per l'Estat, els esperits rectes, els qui estimen el domini de la Justícia sobre de tot-hom i a totes les esferes, el secundaran per amor al dret i a l'ordre social, però no pas sentint-se solidaris dels patrons, tota vegada que també els patrons, molts d'ells, al menys, i no pas els menys poderosos, estan realitzant una labor abominable de rebeldia jurídica i moral.

Ens referim ara sobretot a la singularíssima *labor social* amb la qual molts patrons, i no pas dels petits, es *preparaven* a fer front als esdeveniments que es desenrotllaran al voltant del Control Obrer, que tants mesos fa que s'elabora. La *tasca social* de molts grans industrials de Barcelona i de Catalunya durant aquets darrers mesos, ha sigut afiançar, consolidar, i fer indestructible l'imperi del joc a nostra ciutat. Han sigut, tot justament, quatre o cinc fabricants de primer rengle, capitosts de l'indústria catalana, els qui han actuat amb tot el pes de sa influència fins a conseguir el privilegi de jugar, en favor dels Casinos de luxe, de clientela patronal. Les lleis, els codis, l'autoritat mateixa han hagut de cedir davant d'aquelles personalitats que reivindicaven el dret dels rics a la disbauxa.

Quina força moral tindran aquets patrons per a oposar-se a un Govern als quals ells mateixos acaben de derrotar quan volia fer justícia? Quina força moral tenen per a oposar-se a uns elements revolucionaris als quals ells mateixos acaben de dar un exemple d'anarquia victoriosa?

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Comencem per les rectificacions. El Rei ha fet saber que al Ministre d'Hisenda se l'emportà a la Moncloa per a fer-li veure com està l'edifici de la Facultat de Medicina a fi de que procuri el crèdi necessari per acabar-lo. Més val així.

L'Alt Comissari del Marroc, en arribar a Madrid, carregat de papers, ha dat explicacions satisfactòries respecte el trajo d'uniforme i les condecoracions que llua. Està bé. Ço que no està bé és que prohibís la benedicció del nou ferro-carril de Larache per a no molestar els moros, quan als moros no els ofèn la religiositat, sinó la falta de religió. De com va el Marroc no vol dir-ne res. Si anés com Déu mana...

El negoci allí el fan els francesos al territori veí, dels quals ja hi portem gastats seixanta milions de francs. Què durí la guerra!, diran ells. I la faran durar.

Qui no vol que durí es el país, que ara sembla que's comença a moure seriosament per a posar aturador a la folia dels nostres governants, tan per a que compleixin la llei amb els soldats portats i reinguts allí, com perquè es posi pany i clau a la caixa del Tresor oberta de bat a bat a totes les bogeries bèl·liques i no bèl·liques. L'actitud del pares dels soldats de quota, el número assombrós de minyons que s'escapen del servei militar, les protestes de totes les entitats mercantils d'Espanya contra tantes disbauxes, les manifestacions amenaçantes de les classes contribuïents que clamen contra els impostos, les ires congriades en el cos electoral en veure els procediments inqualificables de la concentració del Govern per tal de triomfar, el recrudescement dels crims socials, tal volta tot plegat farà posar un poc de seny a aquests polítics desaprofissats, que aboquen el país a un precipici insondable...

Que exagerem al tractar-los així?

Doncs sapiguen que aquests dies ens parlaven els polítics governants d'una desfeta sols comparable a la del temps de la República, perquè anaven a instituir de sobte, i per R. D., el Control obrer a les fàbriques, que hauria provocat, *ipso facto*, el lock-out general absolut de tots els patrons d'Espanya, les conseqüències del qual no poden ni tan sols capir-se...

Aquesta és la gent que ens governa!

La comèdia de les responsabilitats civils i administratives va endavant. A qui vol exigir-les un Govern que per tal de guanyar les eleccions falta a totes les lleis? Les que no són responsabilitats de comèdia i es castiguen de ferm són les

que els Tribunals militars apliquen als causants de la desfeta del Marroc.

Respirem! Encara resta justícia a Espanya.

A Saragossa ja la ballen. Allí, com a Barcelona, com a Bilbao, com a tants altres indrets, el sindicalisme revolucionari hi ha entronitzat el seu reialme.

Els francesos van corresponent a aquells favors nostres—dels quals es vantava dies enera el Ministre d'Estat—apoderant-se militarment de Tànger, amb la benevolença del soldà, fent impossible la propietat espanyola a França, entorpidint allí els nostres negocis.

Amb veïns amics així, la vida és una delícia. I encara tenim que omplir-los de favors a judici del famós Ministre de Estat. Sortosament, al marge de l'acció política desconcertant dels governants, el nostre poble vol viure, i viurà. El Congrés del Comerç Espanyol de Ultramar, la Fira de Mostres, les activitats de la producció, l'empenta de les enèrgies regionals i altres fenòmens semblants hu demostren abastament.

ESPANYA ENFORA

Els discursos del canceller alemany han apai-vagat els entusiasmes dels qui veïen prop el terme del gran conflicte del Ruhr. Alemanya no vol cedir. Cuno diu que davant d'una França que la vol ensorrar i apoderar-se dels territoris més rics de sa pàtria, aquesta no cedirà: no hi ha solució possible.

I la solució s'imposa. Una Comissió de diputats laboristes anglesos estudia al Ruhr sobre el terreny, la qüestió. Els banquers ianquis inicien proposicions per a facilitar aquesta solució financiera. Lloyd George gairebé l'imposa, i la Cambra dels Comuns empeny al Govern anglès perquè la faciliti amb la seva intervenció. Roma també treballa pel mateix fi. L'Episcopat alemany demana auxili per un poble moribund. A França es produeixen fortes topades al Parlament en tractar-se d'aquest mal afer. La gran crisi final s'apropa...

El Senat belga ha desfet ço que va fer la Cambra popular en la qüestió de la flamenixació de la Universitat de Gant. Bèlgica té aquest problema al cor, que, o resoldrà en justícia, segons lleis biològiques i morals ineludibles, o la portarà a un estat polític desastrós.

En Mussolini ha parlat altra volta, davant els representants del comerç mundial, amb molt de seny i amb capacitat de gran estadista.

SETMANA SANTA

El «Via-Crucis» a Jerusalem

L'exercici del Via-Crucis, arreu del món on es practica, comana al cor un viu sentiment de pietat i una dolorosa complanta. Quina emoció no ens produirà el practicar-lo en la mateixa ciutat de Jerusalem i per primera vegada?

Respirant l'aire malsament d'aquells carrerons estrets i irregulars sots, les mirades despectives dels obcecats jueus i les insolents dels degradats musulmans; sense altre perspectiva que la de *turbants* i *coffies* i la grotesca figura de les dones musulmanes abrigades amb un llençol blanc i coberta la cara amb un vel negre, ens congregavem tots en l'atri derruït del quarter alarab que ocupa el lloc de la fortalesa Antònia. Una simple mirada als companys de fe i de pietat que s'agruparen a l'entorn em fa avinent que es tracta d'una gernació extraordinàriament cosmopolita. És l'hora de les grans emocions i més sentides pregàries. Recordem-lo breument aquest Via-Crucis. Som en el lloc de la primera Estació. *Aquí Jesús fou condemnat a mort.* Aquí fou on Pilat, temerós dels jueus, digué a Jesús, reconeixent-lo innocent: *Ibis ad Crucem.* Aniràs a la Creu. I Jesús rebé sense cap plany aquella iniqua sentència. S'oferia a la mort volenterosament. I no hi ha amor comparable al d'aquell qui fa per amor el sacrifici de sa vida.

En el mateix atrí extern de la casa de Pilat, nomenat *Litostrotos* es verificà l'acte ignominiós d'imposar la Creu al Salvador. Fou Jesús mateix qui s'atancà, i entre els crits ferotges d'aquell poble obstinat, la prengué i s'hi abraçà. Bé podrà dir, doncs, als seus deixebles: "Si algú vol venir darrera de Mi, que prengui la seva Creu i em segueixi."

Travessem l'Arc del *Ecce Homo* i comencem la processó. Per aquest mateix Arc, avui desfigurat, passà un dia Jesús, coronat d'espines i amb la Creu al Coll. Davallem silenciosos el *Sitti Mariam* i a unes 150 passes ens trobem en l'encreuament d'aquest carrer amb el de Akhia-Beg o carrer de la *Amargura*. La comitiva s'atura. Ens trobem a la tercera estació. Aquí Jesús, en tombar a l'esquerra amb la Creu al coll, flaquejà en sos peus i caigué en terra. El seu rostre llatzerat resta cobert de sang i pols. Aquets dos troços de columna, que es veuen aquí a terra, fixats de llarg, mostren el lloc de la caiguda.

Maria, la mare de l'ajusticiat, diu que formava part d'aquell trist seguici. En adonar-se de què sospenia el seu curs, temé algun nou ultratge pel seu Fill. Valerosa, s'obrí pas entre les files de Rabins i dels soldats, i s'atancà a Jesús. Més en veure aquell rostre tan desfigurat, aquells ulls entelats, aquella testa coronada d'espines, rosada de sang, es senti defallir. Aquell era el seu Fill? Només l'amor el podia reconèixer. La veu se li trencà i no pogué dir-li ni una sola paraula. També ella es sentia morir. Sois en el moment en que els soldats l'en apartaven. oí un plany del seu Fill qui deia: "Mare, mare meva!". La Verge restà anegada en un mar de pena. Avui en aquest lloc de la quarta Estació hom hi visita l'Església del *Pasme*.

Confortat el Salvador amb la presència de la seva Mare, caminà uns 25 passos pel carrer de l'Amargura portant al coll la feixuga Creu. Però en haver de tórce a la dreta i començar la pujada que duia al Calvari, la seva debilitat era tan extrema, la inseguritat dels seus passos tan simptomàtica, que els butxins temeren no morís abans d'ésser crucificat. Cabalment, llavors, passava per aquell indret un home, nomenat Simó, natural de Cirene de la Libia, venint de conrear sos camps. Els soldats, en creure'l foraster, l'obligaren a portar la Creu de l'ajusticiat. Accedí Simó i durant tota la pujada portà la Creu de Jesús, seguint-lo. El diví Salvador li premià aquest favor, atorgant-li el do de la fe i la gràcia de la justificació. Fou el pare d'Alexandre i de Rufus, dos il·lustres cristians de l'església primitiva. Aquest indret de la quinta Estació es designat per l'*Oratori de Simó Cireneu*.

Pugem també nosaltres per l'estret carrer d'*es-Serai*, pendent i relliscós. És el carrer de la sexta Estació. Era per aquest camí costatut que davant Simó el Cireneu un dia Jesús pujava. El sol d'abril planava impietós damunt la seva testa; les gotes de suor queien copioses de la seva cara; la sang ragalimava de les ferides del seu cap, entelant-li els ulls i el rostre. Aquí a mig carrer, a uns 85 passos d'on comença la pujada, una dona eixia a la porta, a mirar-lo per curiositat. La qual, en veure la pàl·lida figura de Jesús (a ben segur, son antic benefactor) es connoqué en son cor i traient-se el vel el doblà en tres plecs; i xopant-lo en aigua fresca el presentà a

Jesús. El Salvador agrai aquella atenció i prengué el vel. Amb ell s'eixugà el rostre deixant-lo estampat en cada un dels plecs. L'admirable gesta d'aquella dona, dita Verenike o *Verònica*, és recordada avui per una petita església que custodien els grecs catòlics.

Costa amunt, molt aviat el calor i el cansanci deixaren al diví Salvador extenuat. Els soldats el sostingueren pels braços de por que no morís ans d'arribar al cim. Més, en ésser a la Porta Judiciària, el deixaren uns moments, per tal de col·locar, segons costum, la sentència de mort en la columna. El tropell que s'agomblà en aquell punt on, segons una llegenda, s'acostà a Jesús un ferotge jueu, nomenat Asverus, i amb to menaçador li digué: "Camina, Camina!". — "Deixa que reposi un moment", li suplicà Jesús. I ell, airat encara, li cridà: "Camina, camina!". I el bon Jesús no podent alçar-se, li donà una *mirada*, i de llavors ençà, afollat Asverus, corre pel món, sense descans, fins a la fi dels segles. És la bonica llegenda del *Jueu errant*.

Contemplem, un moment, la columna de set metres d'alçaria, al peu de la qual caigué Jesús, i prosseguim la via dolorosa. La Porta Judiciària s'obria a l'oest de les muralles de l'antiga ciutat. Davant elles s'alçava un turó, erm i arrodonit, en forma de crani, dit *Golgota* o Calvari. Jesús en contemplar-lo, havé d'experimentar un sentiment d'estupor. Sentenciat a mort i coronat d'espines es veia foragitat de la ciutat que, feia pocs dies, entre palmes i llorers, l'havia proclamat Rei. Ara solament oïa impropis i blasfèmies. Una llei talmúdica prohibia terminantment als jueus el mostrar cap mena de compassió pels condemnats a mort. No obstant, a unes 30 passes de la Porta, en veure a Jesús tan vilipèndiat, arrencaren el plor, amargosament. Aquesta tendresa inesperada merescuè una saludable amonestació: "Filles de Jerusalem, els digué, no ploreu sobre Mi; ploreu més aviat sobre vosaltres i sobre els vostres fills". Algunes d'aquestes dones pogueren ésser testimonis del càstig espantós amb que el Senyor ajusticià la ciutat deïcida. Aquest epissodi commovedor es avui se-

nyalat amb una petita Creu, esculpida en una pedra, a la muralla d'un convent grec.

A la bella vora del Calvari el Salvador volgué pendre altra volta la Creu. Més, a desgrat del seu esforç, ran del turó, caigué a terra. La seva vida anava extingint-se sensiblement. Aquesta estació, distant 60 passos de la precedent està marcada vora el portal d'una església copta.

Les estacions restants es troben dins la immensa Basilica del Sant Sepulcre. Els soldats turcs que en guarden l'entrada no solen oposar cap resistència als peregrins. Per dissort, aquest monument grandios és un conglomerat informe d'edificis sense estil, de construccions sense gust ni art. És l'obra inharmonica d'arquitectes diferents i d'èpoques distintes, amb finalitats diverses. La darrera que ha prevaletcut és la d'agrupar dins una sola Basilica, les Esglésies del Sant Sepulcre, del Calvari i de la Creu. La propietat d'aquests llocs es repartida entre catòlics, els grecs i els coptes, originant sovint la possessió dels seus tresors violentes discussions. Adhuc així, la visita de qualsevol dels seus monuments, dels seus riquissims altars, dels seus tresors històrics, és d'una dolcesa espiritual indefinible.

Dins el recinte sagrat del Sant Sepulcre, suauement il·luminat i atestat de fidels, hom es transporta fàcilment al moment històric de la Resurrecció de Jesucrist, gloriós i triomfant per a no morir mai més.

Amb el cor inundat d'una alegria indefinible i exultant, sortim de la Basílica, i ens dirigim vers la Muntanya de Sion. La satisfacció que es matisa en nostres cares contrasta vivament amb la tristesa i abatiment dels jueus qui a grans colles, en aquella hora de la tarda, es dirigeixen a la muralla del Temple, a plorar i pregar amb el cap acotat damunt els seus blocs milenaris, la destrucció de la ciutat, la dispersió del poble jueu, la llur solitud i abandó; demanant a Jehovà que els enviï, a no trigar, el Messias promès.

PERE GINEBRA, PVRE.

Es possible la unió dels obrers?

Si feu aquesta demanda a un sindicalista, vull dir a un convençut i entusiasta del sindicalisme, us mirará de dalt a baix i us dirà si us burleu. Un sindicalista de l'Unic avui, com un sindicalista del Lliure l'any passat, us contestarien: "La unió dels obrers, no sols és cosa possible, sinó que és cosa feta i acabada. Cent mil obrers cotitzen com un sol home a la *Confederació Regional del Treball*, organitzadora dels treballadors de Catalunya." (L'any passat aquests mateixos cent mil obrers cotitzaven també com un sol home a la *Corporació General de Treballadors*, que també s'atribuïa l'ésser organitzadora dels obrers de Catalunya.)

Per ço si goseu apuntar-hi: "Doncs i aquell grup de tal fàbrica o de tal indústria? I els de la ciutat A o els de la comarca B, que visiblement s'han significat en contra de l'organisme sindical que avui té l'hegemonia?", llavors us respondrà amb paraules de menyspreu i de rancúnia: "Oh, aquells són *esquirols*, són *confidents*, són *grocs*, són *servils* i *venuts als patrons* i *traïdors al proletariat*", i us en seguirà dient mil penjaments... intercalats d'amenaçes. (Enguany fan el paper de *grocs* els d'una banda; l'any passat els de l'altra banda.)

Tanmateix vosaltres, lectors, pensareu que aquells *esquirols*, aquells *confidents*, aquells *grocs* en realitat són tant obrers i tant proletaris com els *conscients* de la majoria dominant. I que en tot moment, sens mai parar, esteu veient i tocant els efectes d'una lluita implacable a trets de pistola entre un Sindicat que impera i uns nuclis que no's volen deixar dominar. Prova irrefutable de que, per més que diguin, la unió dels obrers no és, *ni ha sigut mai*, un fet.

Abans, però, de seguir endavant sobre la qüestió de fet, convé estudiar la de dret. Això ens dóna a considerar aquesta demanda: la unió dels obrers és cosa justa? Quant es parla d'unió i de conveniència i necessitat de l'unió, és que de debò aquesta unió dels obrers és un ideal desitjable?

A n'aquesta demanda no hi cap més que una resposta honrada. Tota unió d'homes, siguin obrers, siguin patrons o bé el que's vulgui, és bona si són bons son fonament, sa finalitat i sos mitjans. Tota unió d'obers o de patrons que pateixi de mal principi i s'encamini a mal fi, oi més d'emprar pro-

cediments censurables, no té pas el dret a favor seu. Massa s'oblida que el dret innat d'associació existeix per al bé, però no per al mal. Es ben cert que en aquest temps ja ningú discuteix el contingut de moralitat d'aquest concepte *unió obrera*, essent aixís que, tant com es parla de revisió, la revisió més urgenta de totes és la del contingut moral del sindicalisme.

Però, en fi, la unió dels obrers per al bé, per a un o altre fi bó, lícit i just, és a dir, la veritable unió obrera, és cosa possible o bé serà sempre una il·lusió?

Per a respondre, cal recordar quelcom d'essencial, que els sindicalistes obliden, i que ha arribat a oblidar gairebé tothom en aquest país.

Que la paraula *unió* significa ajuntament de voluntats, i que allà on no hi ha voluntats lliures no hi ha *unió*. Una suma d'obligacions fetes executar per força i contra la voluntat dels individus no és ni ha sigut mai ni pot ésser denominada *unió*.

L'exèrcit comprèn en els rengles militars la totalitat dels ciutadans amb les diverses opinions, sentiments, interessos. Dirà algú mai que l'exèrcit és la unió de tots els ciutadans? No. És tot el contrari d'una unió. És un servei obligatori.

La unió dels ciutadans, cosa sempre estimable per el bé públic, no és un fet gaire corrent, i fins és excepcional. En èpoques de guerra o de perill de la pàtria, els ciutadans que *lliurement* i *voluntària* han escullit els partits polítics que mellor representin les tendències de cadascú, per mitjà d'aquests partits i agrupacions polítiques han realitzat en moments històrics la veritable *unió de tots els ciutadans*. La *Solidaritat Catalana* i la *Unió Sagrada* interna de les nacions en la passada guerra, en són magnífics casos.

Aquesta unió de tots els ciutadans — cal remarcar aquest fet essencialíssim, — és una unió *orgànica*, i no es comprendria ni podria ésser d'altre manera. És la unió dels partits, la unió de les agrupacions, la unió de les unions lliures i voluntàries.

Perquè si és grandíols l'espectacle i admirable l'exemple d'aquesta unió de tots els ciutadans en les hores supremes, diem-me, lectors, si resultaria convenient, raonable i just, l'abolició dels diferents partits i for-

ces polítiques i la confusió de tots els ciutadans en un *partit únic*. I que aquest *partit únic* no fós una situació transitòria, sinó una situació permanent. No us sembla que seria el *partit únic* una tirania insuportable?

Doncs valoreu ara vosaltres mateixos la justícia que hi pot haver en la pretensió d'agrupar d'una manera permanent i absoluta a tots els obrers en un Sindicat obligatori i forçat en una organització *única i exclusiva*.

Un partit únic sols per la força podria sostenir-se i, per tant, ja no representaria la lliure opinió. Un Sindicat únic (r) sols per la violència pot aguantar-se, i de fet s'aguantava, i, per tant, ja no representa la lliure voluntat dels obrers, sos components forçats. I, per tant, aixís com un *partit únic*

no representaria pas la unió dels ciutadans, tampoc un Sindicat únic no representa la unió dels obrers.

En canvi, les associacions que *lliurement* els obrers formessin sense molestar-se ni coaccionar-se ells amb ells, agrupant-se cadascú amb aquells dels seus companys d'ofici amb els quals *es sentís unit* per temperament, idees o afecte, aquestes associacions podrien, en moments donats, agrupar-se per la causa comú. Llavors sí que la *lliure unió* de les *lliures associacions* obreres constituiria en realitat de veritat la possible i autèntica *unió obrera*.

R. RUCABADO

(1) Parlo pel que's denomina aixís i pels que denominant-se d'altra manera el segueixen l'imliten.

La nostra posició

El control obrer

En l'Institut de Reformes Socials, organisme que com quasi tots els de l'Estat acostuma a viure un xic al marge de la realitat nacional, s'ha plantejat la qüestió del control obrer a Espanya. Amb motiu i excusa d'una discussió del projecte de contracte de treball, els vocals obrers de l'Institut presentaren una esmena a un article del projecte, en la qual es pretenia no resmenys que l'implantació d'aquella transcendental institució del control.

Es clar que davant d'aquesta actitud, els vocals patrons de l'Institut adoptaren una postura enèrgica, postura que l'opinió trobà ben justificada, ja que l'abonaven raons de fons i raons de forma, totes prou importants. No es l'institució del control obrer una de tantes institucions de caràcter social, d'importància relativa com moltes altres, per a que la mateixa pugui ésser implantada amb una senzilla esmena i amb motiu de la discussió d'un altre projecte de molt menys transcendència que el del control. I no és, per tant, per sorpresa com aquesta institució deu venir a Espanya si es que pot arribar a venir de cap manera, cosa certament molt dubtosa.

No es aquest el camí, a pesar de que els vocals nomenats pel Govern semblaren sancionar el procediment votant amb els obrers (precisament, per aquella manca de sentit de realitat de que suara parlavem). El control obrer té prou importància per a capgirar i enrunar tot un règim

industrial, i té prou importància per a acabar amb la nostra riquesa en un país com el nostre on el sindicalisme ho arrabassa tot. Com es volia, doncs, que els patrons romanguessin indiferents i no usessin de totes les armes reglamentàries per a impedir aquella sorpresa, la transcendència de la qual segurament no coneixien els mateixos que varen produir-la?

El control obrer el defineix en Picard com el dret de participació dels obrers en la direcció de les empreses. Quins límits pot reconèixer aquesta participació en la direcció? Les gradacions que en aquest particular hi caben són moltes; però el cert i evident és que siguin quins vulguin els límits de la participació, el que interessa es el senyalament del principi de la mateixa, que un cop admès aquest el més o menys de participació es cosa relativa i sempre subjecta a discussió i a esmena rectificadora.

Per això té tanta importància l'establiment del principi del control.

I pot produir-se aquest sense que la indústria s'en resentís? Creiem sincerament que no. La direcció de molts equival a la direcció de ningú. La direcció ha d'ésser el més unitària millor en una empresa qualsevol, ja que el contrari significa manca d'estímul per part dels diversos directors i sobretot manca d'eficàcia per manca de responsabilitat. La democràcia, en certes coses, és un règim fracassat arreu del món. Fins en els Estats Units s'han vist obligats a prescindir de l'assemblea en el govern dels municipis i a substituir la mateixa per uns gerents de serveis públics, amb iniciativa i direcció tècnica i amb responsabilitat efectiva. Es què no ho veiem a

Espanya amb el regisme parlamentari? Es què aquí quan un Govern vol treballar seriosament no ha de prescindir del Parlament? La democràcia va caient (o diem encara amb un cert rubor, però amb íntim convenciment) tot i deixant rastres molt interessants del seu pas pel món.

I ara, en aquest precís moment, es quan es vota pel control obrer?

Es aquesta una institució fracassada també a tot arreu. En els articles de revisió senzill en tot el món que en aquestes planes estem escrivint sobre el tema, es deixa entreveure prou el fracàs sorollós, a pesar de que nosaltres, esclaus dels fets, ens abstenim de comentar-lo. No hi ha un sol país, començant per Rússia, on el control hagi pogut reeixir. I allí on s'ha intentat seriosament, ha acabat en una ineficàcia absoluta, deixant-lo de banda els obrers mateixos, o ha fet morir l'indústria.

Res diguem del que passaria a Espanya i especialment a Catalunya el dia en que el control fos un fet establert per la nostra legislació.

No hi ha cap dubte que el control significa, implica organització obrera. Sense la mateixa, el control no té base efectiva. I la nostra organització obrera, exceptuant una petita part ara totjust naixent, és i ha sigut a Catalunya eminentment revolucionària. Els sindicalistes catalans han tingut sempre un matis *anàrquic* i eminentment revolucionari; els seus òrgans a la premsa en són prou eloqüent manifestació. I amb tot, constitueixen quasi bé l'únic que a Catalunya tenim avui per avui organitzat.

Que significaria, doncs, l'intervenció dels susdits elements en la direcció de les fàbriques, tallers i indústries? L'esperit revolucionari no el deixarien, certament. I amb el control trobarien un medi de grandíssima pertorbació en llocs que avui ja pertorben prou des d'abaix. Pensi's per un moment en el que esdevindria a l'indústria catalana el dia en que les demandes, peticions i exigències injustes poguessin portar-se a cap dins els Consells d'administració o gerències i direccions de les empreses. No equivaldria això a portar la revolució del carrer a les direccions? Es clar que potser es dirà que precisament la direcció dona un sentit conservador als que en la mateixa intervenen, i, per tant, que el donaria també als obrers que exercissin el control. Sí, es cert; però es que aquests mateixos obrers, quan haguessin arribat a adquirir aquest ínstint conservador no seriem motejats i substituïts pels altres, pels del carrer, pels que encara no haguessin fet l'experiència?

Nosaltres, amb tot i que tenim l'esperit obert per a totes les reformes socials, car quasi totes les creiem de justícia, no podem de cap manera

votar per una cosa tan perillosa aquí i tan fracassada arreu com el control obrer. L'establiment del mateix equivaldria a matar l'indústria catalana, cosa que de cap manera han de voler els treballadors mateixos una mica conscients, ja que en la mateixa hi va el pa dels seus fills.

Avui per avui, votem en contra i trobem molt encertada l'actitud dels patrons de l'Institut negant-se inclús al diàleg sobre el control.

JOSEP M. GICH

Un nou infanticidi

No ens referim a l'infanticidi moral que es comet portant els nois al cinema on hi perden la innocència, i es familiaritzen amb el món de la prostitució i de l'escàndol sota totes les seves espècies.

Ens referim a un altra espècie de crim, semblant a aquest, que cometen els pares quan, amb l'afany de procurar-se recursos, *venen els seus fills*, joves encara, a qui els emplea en aquest nou ofici que en diuen botones (perquè solen agençar amb botons la llureia que verteixen) els seus petits professionals.

Aquest nou ofici es el primer grao de l'ofici de criad de servei, i té per objecte principal portar noves i petits encàrrecs (moltíssimes vegades abusius).

Segons la casa on està empleat el botones, esdevé un dòcil instrument de tractes i contractes perillosos i relacions i contactes llefoscosos que els obren els ulls abans d'hora i els fan intervenir en afers bruts i moltes vegades criminals...

El noi botones que desempenya un càrrec d'aquesta mena, ja està perdut. Poc a poc va perdent la innocència, la pietat, la fe, la salut d'ànima i cos. D'aqueixos processos a tots ens serà fàcil, recordar-ne alguns o molts per desgràcia.

Solament al demoni se li ya poder ocórrer treure a aquests jovenets de l'escalf de la família, del redós de l'escola, de les alegries dels jocs infantils, per llançar-los als llocs de més perill i de més corrupció.

La plaga s'estén tantíssim, i la incomprensió de les famílies que en són víctimes és tanta, que creiem del cas cridar l'atenció dels nostres llegidors i de quantes persones es preocupen del be moral i físic dels infants, per tal de que es comenci a conèixer-la i, amb aquest coneixement, a avorrir-la i combatre-la com es mereix, amb tots els mitjans que puguem, el de la propaganda el primer.

Esguardant el món

Turquia

Propòsits turcs

Un grup de personalitats turques acaba de crear a Esmirna un "Fogar" que té els següents fins:

Primer. — Facilitar l'establiment a Anatòlia de tots els mussulmans que retornin al dit país a conseqüència del canvi de preoners turcs i grecs, que es vé realitzant amb arranjament a l'acord de Mudània.

Segon. — Facilitar el canvi de propietats urbanes i rústegues entre els grecs i els turcs canviats.

Tercer. — Donar tota classe de facilitats als immigrants.

Quart. — Crear escoles i obradors per a nens dels turcs canviats.

Cinquè. — Procurar recursos per tal de remetre els estudiants turcs a que completin i amplien els seus estudis en Escoles superiors d'Europa.

Japó

Actitud dels diplomàtics xinesos

Als cirkels diplomàtics s'ha tingut notícia de que els representants de la diplomàcia xinesa a l'estranger, han remés al Govern de Pekín la seva dimissió, al·legant que des de fa molt de temps que no cobren els seus sous.

França

La Comissió de Reparacions

La Comissió de Reparacions ha declarat vàlida i efectiva la decisió del Comitè de garanties en negar-se a aprovar l'acord concertat entre els governs de Berlín i Suïssa relatiu a les assegurances de vida fetes per certes companyies alemanyes a determinats súbdits suïssos.

En fonamentar el Comitè la seva negativa, va dir:

L'esmentat acord imposa al Govern del Reich obligacions que té de fer efectives en divises estrangeres.

Això no és admissible, ja que l'esmentat Govern s'ha declarat en la impossibilitat de fer efectius els pagaments per reparacions.

Roma

El Congrés de les Cambres de Comerç

La secció financiera del Congrés de Cambres de Comerç ha adoptat una moció del delegat

americà declarant que es creu essencial i inevitable la reunió d'una conferència econòmica, a la qual hi assisteixin les nacions per a arranjjar definitivament la qüestió de les reparacions i dels deutes, així mateix aquesta conferència podria tractar del sanejament dels pressupostos i dels crèdits entre Estats.

El Congrés internacional de Cambres de Comerç, reunit en tercera sessió plenària, ha adoptat les resolucions discutides i aprovades aquests dies per la Secció d'Indústria i Comerç.

Al rebre Sa Santedat el Papa a un grup integrat per delegats francesos, espanyols i americans que prenen part en els treballs del Congrés internacional de Cambres de Comerç, els felicità per la tasca realitzada pels seus respectius Governos i pobles, en pro de la restauració econòmica dels països més perjudicats per la guerra.

Alemanya

En auxili del comerç alemany

El Govern del Reich ha acordat obrir un crèdit de quatre mil milions de marcs per a auxiliar al comerç i a la indústria, en vista de que, a conseqüència de la situació econòmica i financiera que a Alemanya es travessa, s'han registrat nombroses i importants fallides.

Anglaterra

La Comissió econòmica

La comissió econòmica de la Conferència s'ha ocupat de la situació de les societats anònimes i de la qüestió relativa a les concessions.

La comissió política ha adoptat la decisió de dotar la ciutat de Merkel d'un estatut autònom semblant al de la illa de Tenedos. Han quedat mantingudes les clàusules relatives a escoles.

Els perits financers i econòmics han donat per acabats els seus treballs.

Les tres Comissions han arribat a un complet acord i han començat ja a ultimar el text de les modificacions que han d'introduir-se al projecte de Tractat de pau que els aliats formularen a Lausana.

S'ignora fins ara la forma en que hagin de quedar codificades aqueixes modificacions, però l'assumpte quedarà resolt en una reunió que, a l'efecte, celebraran els esmentats perits.

El senyor Bompard, president de la Delegació francesa, ha rebut la visita del senyor Venizelos. Es creu que tal vegada l'ex-president grec no sigui cridat a informar davant la Conferència en ple, sinó que sigui invitat simplement a conferenciar per separat amb el president de la mateixa.

- Ves el que es l'aprensió. Noto que aquesta farigola fa olor de benzina.
 — Vols dir que és l'aprensió? A mi em sembla que es la levita.

LA PIETAT PINTORESCA

Molts cristians converteixen els dies de Setmana Santa, en una festa pintoresca. Pocs son els que acuden al temple amb humilitat i respecte i saben meditar la passió del nostre Redemptor. Es veuen senyorettes que sembla hagin sortit dels pinzells de Goya. No sabem comprendre que té que veure el Dijous Sant, amb les mantellines de *maja* i les pintes altes i els clavells vermells damunt del pit. No comprenem perquè s'han de

portar levites destenyides i barrets de copa alta amb el pèl espantat.

Abans les nostres dames portaven la mantellina humilment, a l'estil català, però ara sembla que vagin als *toros*. Aqueixes senyores haurien d'anar acompanyades d'una xaranga que toqués un pas doble amb acompanyament de castanyoles.

Aquesta pietat externa, aparatosa, no ha estat mai catalana. Anem a visitar els Sagraris amb recolliment, amb respecte, i pensem més amb l'esperit que amb les vestidures pintoresques.

El miracle del Dijous Sant

La masia blanca és un poc allunyada del poble. D'ençà que la maré d'En Joan és morta, la masia és quieta, silenciosa. Era una dona alta, de galtes roges i cabells de color de pel de panotxa i tan enraonadora que quan els mossos eren a la feina parlava amb les gallines que escarbotaven la terra i picotejaven davant de l'ampla portalada o bé amb el gos brut i escardalenc que feia resignadament sota del sol per fer-se passar la gana. Quan la veien les oques blanques es posaven a escriuassar i ella, fent una gran riallada, les feia córrer damunt de l'era assolellada, al mig de la qual s'alçava un pal·ler daurat que portava encara dintre la xardor de les migdiades d'estiu. De vegades s'esqueia a passar un caçador i ella eixia al portal i li donava el Déu vos guard amb una familiaritat com si l'hagués conegut de tota la vida.

Ara la masia és quieta i trista. Fins el gos escardalenc té un posat més trist i quan passa un vianant per davant l'ampla portalada bo i ajegut, sota un eixam de mosques, se'l mira com volent dir: Què en treuré de moure fressa fent grans lladrucs, si la mestressa no eixirà al portal a veure qui passa! En Joan vol portar a la masia una dona feina i assenyada que sàpiga omplir-la d'alegria i de claror.

Cada matí, en passar per davant de la masia de les oliveres, la Margarida és a la porta. Conversen amigablement una bella estona i després En Joan segueix el camí sentint ressonar dintre seu les rialles sonores de la Margarida.

Un dia En Joan era dalt d'una pomera, abastant les pomes que havien florit al cim, i la Margarida s'hi acostà i va saccejar l'arbre.

—Què feu, exclamà En Joan, asprament. No veieu que em podeu fer caure? Abaixà els ulls i va veure la Margarida sota el brançall olorós de la pomera. Ah, sou vos, Margarida! Mai hauria dit que us tingués tan prop.

—Baixeu, Joan. Jo us faré caure aquelles pomes sorollant les branques.

En Joan davallà de la pomera, arrapant-se fortament a la soca, i la Margarida va fer caure les pomes del cim. Teniu, són vostres, digué en Joan. Quan hi claveu la dent penseu en mi.

Des d'aquell dia els va uní una gran simpatia.

Al cap de poc temps els va casar el senyor Rector, un home vellet que havia casat també els seus pares. La masia quieta i silenciosa va esdevenir altra vegada alegre. El gos escardalenc, veient una mestressa tan jove que li donava bons plats de sopa, es va eixorir i feia grans lladrucs quan passaven els vianants. Les oques blanques tornaven a escriuassar i les gallines picotejaven davant del portal.

Déu els va donar un infant formós. En Joan i la Margarida s'estimaven amb una gran tendresa. Aquell infant era un raig de sol que aclaria la llar.

Les collites no eren pas gaire abundants. Una tarda tornà En Joan del camp, i amb una gran tristesa va dir a la seva dona: La calamarsa ens ha fet mal bé tota la collita. Aquest any no collirem gairebé res.

—Alabat sia Déu, exclamà la Margarida. Molt menys tenen els ocells i viuen. Qui sap si l'any vinent veurem els nostres graners ben curulls.

Passaven els anys i En Joan anava empobrint-se. Déu els donava fills i, en canvi, els arbres no fruintaven i els camps eren carregats.

La Margarida cada matí, quan s'esparpellava el dia, anava a missa. La llum del sol naixent aclaria els camins i els ocells a grans voliors, rixclejaven sota del cel, amb les ales esteses.

L'església en aquella hora era gairebé deserta. Dues dones velles estussejaven en la gran quietud del temple. El rostre del Crist era pàl·lid i hauria dit que el seu pit pantejava. La Margarida flectava els genolls davant l'altar, on damunt la grogor de dos ciris llengotejaven dues flames, i amb una gran humilitat deia: Senyor, les nostres collites són dolentes; però jo no em planyo pas. Vos sou el nostre Pare i sabeu el què ens convé. Per trista que sigui la nostra misèria, jo no deixaré mai d'estimar-vos. Feu de nosaltres el que vulgueu, Senyor! I amb l'esperit asserenat s'entornava a la masia blanca.

En Joan també es resignava. Els dos esposos, malgrat la pobresa que entristia la llar, no es desencoratjaven. No totes les anyades han d'ésser dolentes. Dos dels tres

fills que Déu els havia donat varen emmalaltir. La pobre Margarida plorava amargament. Que l'eixut corseguí els arbres, tant se val; però que la mort arrabassi la vida dels seus fills, és una cosa massa dolorosa.

Arribaren els dies de setmana santa, plens d'unció i de misteri. La Margarida cada any portava a la parròquia dos ciris perquè cremessin al monument. Els negocis no anaven pas gaire bé, però, com de costum, ofrenà els dos ciris. Arribà el Dijous Sant i damunt dels camps hi planà un gran silenci.

Els ocells volaven sense fer remor, l'aigua de les fonts lliscava suaument damunt la verdor de la molsa i el vent plegà les ales per tal de no fer sorollar les branques...

La Margarida i En Joan anaven a l'església. L'altar era refulgent com un sol de migdia. El poble devot pregava en veu baixa. Jesús era dins del Sagrari esperant el dia gloriós de la seva resurrecció. Els ciris llengotejaven al seu entorn i les flors es colltorçaven místicament.

La Margarida alçà els ulls al cel i va dir: Senyor, els meus fills són malalts! Ells són la meua alegria i el meu conhort; però si vos els voleu, preneu-los. Si voleu la meua vida, també us la dono, Senyor! Els arbres no floreixen i les terres són ermes; però si Vos voleu els arbres floriran i les terres seran curulles de fruits. Facis, Senyor, la vostra voluntat.

En arribar a casa els dos infants malalts ploraven i la Margarida posà els seus llavis damunt la pallidesa de llurs galtes. En els llavis dels infants hi va florir un somri.

El sol anava camí de la posta. A poc a poc s'estimbava darrera els pics més alts de les muntanyes de ponent i els núvols esdevien sangoenents. Quan el sol es va haver colgat, el cel esdevingué pàlid i transparent com un cristall. Les estrelles tremolaven blanques i rutilants com gotes de rosada. Els ocells amagaven el cap sota l'ala.

Era ja negra nit quan els dos esposos es posaven a orar davant d'un Crucifix. De sobte, la porta va ésser colpejada. Qui és que a aquestes hores tusta la nostra porta? Déu ésser un caminant que s'ha perdut.

En Joan anà a obrir la porta. En el silenci de la nit ressonà una veu dolça com parrupeig de tòrtora. Voldria donar-me un tros de pa, que estic defallit?

—Entreu, bon home, digué En Joan. El caminant traspassà la porta i la Margarida li va llescar pa.

—En els vostres ulls hi endevino una gran tristesa. Què teniu?

—Els nostres fills són malalts i els camps són erms, digué la Margarida.

Els ulls del caminant brillaven com dues estrelles. Els dos esposos l'esquardaven meravellats i no s'atrevien a descloure els llavis.

Després d'un llarg silenci el caminant va dir: La vostra fe us ha salvat. Seguint els camins de la terra he trobat homes que es desesperaven perquè la dolor i el sofriment els turmentava. L'home vol que la terra sigui un paradís i troba feixuga la creu que porta al damunt. No temeu el sofriment, car sofrint s'enforteix l'ànima. Quan la dolor faci sangnar el vostre pit, penseu en la passió de Jesús. Ell va ensenyar-nos a sofrir. Mireu-lo clavat en creu al cim del Calvari, amb el braços oberts i el pit pantejant.

La Margarida i En Joan estaven emocionats. El caminant esguardà la cambra on jeien els dos infants malalts i s'allunyà. L'aire era perfumat i el caminant deixava enrera un rastre de claretat. La porta s'obrí sobtadament i el caminant va desaparèixer. En Joan i la Margarida s'abocaren a la finestra i varen veure que els camins eren plens de resplandors. La lluna plena que brillava en la gran planura del cel argentava els camps i les muntanyes.

De sobte, els infants malalts es posaren a cridar: Mare, mare, per què a la cambra hi ha tanta claror? Els nostres ulls estan enlluernats. S'alçaren del llit i anaren a la finestra dient: Volem veure el sol que ha entrat a casa.

La Margarida va abraçar-los amb una gran alegria. Els seus fills s'havien guarit.

Qui era aquest caminant que ha petjat la nostra casa, digué En Joan meravellat! Seria el bon Jesús? Oh, Senyor, si haguessim sabut que havíau de tustar la nostra porta, hauríem encatífat la casa de flors!

L'endemà, quan En Joan va descloure la finestra, els ocells xisclaven sota la blavor del cel, i en estendre la mirada damunt dels camps va veure que els arbres havien florit i que la terra era encatificada de verdor.

En Joan, veient aquella meravella, exclamà: Veritablement, aquell caminant era Jesús. I va plorar d'alegria.

J. CIVERA I SORMANI

La situació econòmica de Rússia

I

El Consell de la Societat de les Nacions autoritzà al Secretariat que recollís tota la documentació possible sobre la situació de Rússia i que quan la tingués recollida nomenés un comitè encarregat de redactar un report. Aquest fou presentat al Consell en la reunió de París a darrers del passat gener i ha estat imprès tot seguit.

El seu gran interès ens mouen a resumir-lo en les seves parts més principals.

* * *

Comença el report assenyalant les fonts d'informació, les principals de les quals són les estadístiques publicades pel govern rus, amb l'ajut important dels governs dels Estats Units, Japó, Suïssa, Suècia, Polònia i Dinamarca; del Comitè internacional de la Creu Roja; del Comitè internacional de Socors a Rússia; de l'Oficina Internacional del Treball; de la Unió internacional de Socors als infants, i de l'Organització de Socors dels Amics.

Constata després les llacunes del report agreujades enormement per la revolució i les guerres civils. Importants masses de població s'han traslladat d'un lloc a un altre; el territori sotmès al control del govern central ha variat constantment. Al mateix temps, molta part del personal de l'administració pública era canviat i la seva actuació s'aplicava a treballs d'ordre més immediat que no pas a establir estadístiques. Entre 1917 i 1920 hom constata una llacuna en la major part de les sèries de xifres més importants; i en 1920, 1921 i 1922, la fam ha fet gairebé impossible una evaluació exacta. Car, a les dificultats ordinàries que presenta l'establiment d'estadístiques per un país de 8.250.000 milles quadrades i la població del qual és molt poc densa, cal afegir-hi la tendència de l'agrari, i, en una certa mesura, dels pobles i fins dels governs locals a dissimular o desnaturalitzar els fets.

A aquestes dificultats se n'hi afegeix encara una altre ço és, les modificacions aportades als territoris sotmesos al control del govern rus i els canvis dels territoris units a diverses repúbliques i governs. Per aquesta raó ha estat molt difícil trobar una base seriosa de comparança entre la

situació actual i la d'abans de la guerra. Per altra part, el problema es complica també pel fet que les xifres donades per les collites s'apliquen tan aviat als cereals destinats al consum humà com a tots els cereals. De vegades comprenen igualment les patates i els productes com el lli, el cànem, etc. Havent-se donat les xifres moltes vegades sense indicacions suficients respecte a les regions i als productes que es refereixen, resulten nombroses contradiccions entre les dades, indicant la situació de les collites ruses.

El Secretariat ha procurat resoldre aquests enigmes i redactar un report ben coordinat. No pot afirmar que les xifres citades siguin sempre comparables, però s'ha lliurat a totes les enquestes que li permetia el temps del qual disposava i indica les raons que té per pensar que les estadístiques reproduïdes, tenint en compte les circumstàncies, presenten la més gran exactitud possible.

La penúria d'informes estadístics precisos obliga a aclarir les estadístiques mitjançant observacions directes i comentaris personals. Sota aquest punt de vista, els anys 1917-1919 són pràcticament un terreny impenetrable. En canvi, de dos anys i mig ençà, nombrosos viatgers han pogut entrar a Rússia i són principalment llurs reports els que han contribuït a formar l'opinió actual de l'Europa occidental sobre Rússia.

No cal dir que alguns d'aquests reports són desfavorables al règim bolxevista. Inclús si els governs i les altres organitzacions estiguessin disposats a posar aquests reports a la disposició de la Societat, no se'n podria fer ús sense temor de perjudicar els russos, prop dels quals els autors dels reports han procurat llurs informes. Però la gran majoria de les relacions fetes pels viatgers, i especialment per aquells que han participat en els treballs d'una de qualsevol de les nombroses organitzacions de socors, pertanyen al gènere descriptiu d'aquells que han estat reproduïts sovint a la premsa i en els reports publicats per les mateixes organitzacions de socors. El Secretariat ha tingut a les seves mans una gran quantitat d'informes d'aquesta naturalesa, però no ha procurat resumir-los tots. S'ha preocupat més de fer-ne una selecció per tal de donar, en la mesura possible, una relació seguida.

El Secretariat continua rebent documents d'aquesta naturalesa, alguns dels quals procedeixen de governs. Tal vegada serà possible amb ells omplir nombroses llacunes. Potser caldrà revisar inclús el present report. Però com que una obra d'aquest gènere no podrà ésser mai definitiva, ha semblat preferible presentar un primer report, sensé esperar les respostes dels altres governs.

D'ací i d'allà

Mai dirien per què el Govern ha destituït a l'eminent arquitecte, salvador i restaurador de l'Alhambra de Granada, senyor Cendoya?

Perquè, segons el flamant Director general de Belles Arts, (fill d'En Weyler), reintegrava algunes quantitats al Tresor que li sobraven, de les consignades pel Govern, després de fer i pagar les obres a les quals estaven consignades.

I vostès preguntaran què n'havia d'haver fet En Cendoya d'aquests diners sobrers? ¿Menjar-se'ls? ¿Llançar-los?

Aquests lliberals que ens governen comencen de tenir alguna cosa bona. Son divertits.

Si no sortissin tan car...

Les mares dels soldats de quota volen portar als tribunals al Govern, per incompliment del contracte. *¿A la justícia prendre?*

Tenen tota la raó aqueixes pobres mares, però no els val.

Cal tenir també la força, avui dia.

Continua el degollament d'alcaldes i la *razzia* de regidors per tal de que el Govern guanyi les eleccions. Sembla que el món s'enfonzaria si les perdes.

I les perdrà.

I no s'enfonzarà el món.

No n'hi ha per tant.

La gent pregunta pel programa electoral del Govern.

No en té cap.

Si cal es farà seu el programa de l'Alvarez *beterodoxo*, que es del temps del general Espartero: llibertat de cultes, profanació de cementeris, malícia nacional, apallisa capellans, fer córrer les monjes, i altres reformes com aquestes.

Als Pressupostos es va *collocar* una partida de 1.400.000 pessetes per a subvencionar línies nacionals d'aviació que prestessin serveis públics. Els llestos ja s'han conjunmat els medis per a montar serveis aèries *imaginariis* i cobra *efectivament* de la subvenció.

Aquí, aquell que no corra, vola... sense aparells.

Anem a dir que si els buròcrates vulguessin aquestes *vols* no passarien.

Un diari de Madrid diu que el Duc d'Almodóvar s'ha tornat sord. Ho sentin verament, perquè ara no sentirà com corren i dringuen els diners en moltes cases de joc que creiem tancades. ¡Quina sordera mes oportuna la del Ministre de la Governació!

En Lerroux està desconsolat perquè allò de les dietes no passa, anc que ell feu tots els possibles perquè passés. La Comissió Interior del Congrés li ha negat l'augment de 500 pessetes a ell i a tots els diputats. ¿Que'n farà la Comissió dels diners que té recaptats per a pagar aquestes 500 pessetes demés? *Ecco il problema!*

Segueixen els atemptats. Cada dia cau un home vilment assassinat. Quan el que cau es de l'Unic, l'endemà en cau un del lliure. On vivim? Es que una ventada d'odi ens ha transportat al cor de l'Àfrica?

Es endebades que protestem. El Govern no fa res per evitar aquests crims abominables i el governador està enfeinat en suspendre Ajuntaments.

Tot està podrit. La sang que es vessa cau damunt dels nostres caps i no obstant la ciutat roman indiferent.

Serà Barcelona una ciutat de mesells?

Els obrers han abandonat altra vegada les obres del metropolità: Ara dieu-me: com poden fer-se obres importants a Barcelona si hi ha una mà oculta que va arruïnant la nostra ciutat?

La meitat dels obrers seguien treballant, però els que enverinen les qüestions socials, revòlver en mà els han obligat a abandonar el treball. I visca la llibertat! A tot arreu hi ha gent exaltada, però també hi ha autoritats que fan complir les lleis.

Aquí s'imposen no els que tenen raó, sino els que tenen més audàcia.

Amb el terror i les coaccions solen donar la sensació que son una força, i si hi hagués una mica d'energia i no se'ls deixés actuar al marge de les lleis, es veuria que son una petita minoria.

L'obrer català no es revolucionari, encara que molts creguin el contrari. Si ho fos, ja hauria arrossegat els elements que l'enganyen i l'exploiten i li prenen el pa dels seus fills.

Llegint *Solidaridad Obrera*, qualsevol diria que ells mai han trencat cap plat.

Ara han adoptat el sistema de fer-se passar per víctimes.

Però aquí tot ens coneixem. Encara que es cobreixen amb pell d'ovella se'ls veu la cua i les orelles.

Noticiari

ESPANYA

El Consell d'Administració de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha pres els següents encertadíssims acords: Fer constar en acta el seu sentiment profund per la mort de la senyoreta Maria dels Angels Mateu, digníssima vocal del Consell general de l'esmentada Caixa i gran impulsora de les seves obres femenines, socials i benèfiques; fer constar la satisfacció produïda per l'acord adoptat pel Capítol Catedral oferint la Catedral Basílica per a la celebració de solemnes funerals en sufragi de l'ànima de la senyoreta Mateu; donar a l'edifici suara acabat en el grup hospitalari que amb el nom de Casal per a Malalts posseeix la Caixa de Pensions al carrer del Rosselló, el nom de Pavelló Angela Mateu; dedicar una solemne sessió necrològica a la memòria d'aquesta angelical protectora dels desgraciats; publicar un opuscle sobre la seva actuació social a favor de les obreres i sobre els seus fes d'amor cristià al pròxim; i col·locar el seu retrat en lloc preferent de l'Institut de la Dona que Treballa i a la Galeria de personalitats il·lustres en la vida de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

—S'ha inaugurat a Barcelona el període preparatori del Congrés del Comerç Hispà-Americà, sota bon auspici.

—La Sala primera del Tribunal Suprem ha dictat sentència en el recurs que es va veure fa alguns dies, en el qual es discutia si havia o no d'aplicar-se el Reial Decret relatiu al contracte d'arrendament de finques urbanes i llurs lloguers, en el cas objecte de recurs.

Com ja se sap, la Societat Palace Hotel demanà comiat a l'arrendatari Pere Semelli, el qual ocupava el local destinat a restaurant.

La representació del demandat sol·licità la suspensió del procediment entaulat, acollint-se al dit Reial Decret que ha estat aplicat a aquesta classe de judicis de comiat.

S'oposa a aquesta pretensió el demandant, i el Jutjat, estimant que es tractava d'un cas precari, perquè no existia contracte, denegà la suspensió.

L'Audiència que conegué en apel·lació, acordà suspendre el procediment, formulant vot particular un dels magistrats per estar en desacord amb sos companys.

Recusada la sentència interessà la cassació la representació del Palace Hotel, sostenint criteri contrari el patró Semelli.

El Tribunal Suprem en la sentència declara no haver-hi lloc al recurs i imposa les costes al recurrent, i deixa subsistent la sentència de l'Audiència.

Ha estat ponent i ha redactat la sentència el magistrat don Alfred Soutos.

—La Caixa d'Estalvis de Barcelona, distribuirà cent mil pessetes en premis als inponents que reuneixin les condicions fixades en el cartell d'anuncis que publicà la premsa.

—Els últims aiguats han estat generals. Totes les collites que l'eixut no ha mort podran salvar-se ara si el temps es normalitza.

—En l'Associació Catòlica d'Arquitectes, de Madrid, ha donat una Conferència sobre l'interessant tema de la "Missió del obrer intel·lectual en l'ordre social" el advocat senyor Tomàs Benet.

—A la Casa Social Catòlica de Càceres va a instal·lar-se una gran impremta per a fer-hi un rotatiu dels nostres. Enhorabona i avant.

—El senyor Bisbe de Vitòria ha regalat a la Casa Social Catòlica un formós retrat del Pare Sant per a les Federacions obreres allí soplujades amb la particularitat de que tots els seus socis tindran indulgència plenària *in articulo mortis*.

—A Vigo hi ha un *lock-out* del ram de la fusta, semblant al de Madrid, tan famós. Es que a tot arreu les coses estan fora de pollaguera.

—Nostre antic i estimat company, el professor d'aquesta Universitat don Josep Maria Boix, il·lustrat sociòleg, ha donat una Conferència al "Bazar de l'Obrer" sobre un tema d'interès palpitant, escoltada per nombrosos i escollits concurs. La simpàtica entitat social-benèfica, que tan de be fa, te per patrona a Santa Isabel, Reina d'Hungria. Moltes dames distingides la sostenen i propagan.

EXTRANGER

—El Govern italià acaba d'abolir el monopoli de assegurances.

—A Portugal per tal d'abaratir la vida, s'ha decretat sota penes severíssimes la limitació del guay dels comerciants amb articles de primera necessitat al 10 % per a les ventes a l'engròs i 15 % a la menuda.

—A Roma s'ha celebrat el Congrés Internacional de Cambres de Comerç amb assistència de 32 nacions. Mussolini pronuncià un substancial discurs inaugural. Després els assembleistes anaren a oferir els seus respectes al Papa, que els dirigí afectuoses paraules i sabis consells. El Congrés ha obtingut un èxit falaguer. Es va a la reconstrucció econòmica d'Europa.

PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

También se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES EXITOS.

Aviso: Rechácese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD, pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LLIBRE d'interès per a tota mena d'**Institucions de caràcter agrari** (Federacions, Sindicats, Caixes, Cooperatives):

"SINDICATOS Y CAJAS RURALES, su administración y contabilidad"

POR EL P. LUIS CHALBAUD, S. J. — CUARTA EDICIÓ AUMENTADA 1920

Preu: 8 pessetes

De venda a «Acció Popular» Barcelona

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloues la *Banca* i la *Borsa*.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. G.—Rue de Granada, 80, Barcelona